

לזיכרו של מיכה אחי

ככול שאני מנסה להיזכר, המספר 22 מופיע בחיי פעמיים באופן בלתי נשכח. לראשונה נתקלתי בו כאשר קראתי עדיין לפני התגייסותי לשירות חובה, את הספר האלמותי מלכוד 22. אהבתי את הספר, אהבתי את האנשים שבספר, הייתי מרותק איך הטירוף שבמלחמה בא לידי ביטוי חד עד כאב וצחוק יחדיו, על ידי הסופר ג'וסף הלר. בפעם השניה שנתקלתי במספר 22 היה בקוראי את הכתוב על המצבה של אחי מיכה, בבית הקברות קרית שאול. המספר הזה דקר בעיני יותר מכול המילים והתאריכים המופיעים על גבי המצבה בבית הקברות הצבאי. זהו, 22 שנים של מיכה גרנית.

לו רק הייתי סופר.

ברוחי אני מנסה לדמיין איך מיכה היה משתלב בסיפור של מלכוד 22, איזו דמות היתה לו? אולי שילוב של מילו ויוסריאן? אולי ג'וסף הלר היה בונה דמות עצמאית עבורו? מה אני יודע. זהו המספר 22 שלי.

הם היו דמויות בחיי הילדות והנערות שלי, הם היו אחינו הבוגרים, כולם פחות או יותר אותו המחזור, ילידי 1951, מיכה וגידי וצביקה וצביקי ודודי ועמוס וירון ואבנר ושאולי ועוד שאיני זוכר, הם היו טיפוסים אחד אחד, הם שחקו ורבו והתחברו והתגוששו, ומעל הכול הם היו חבורה, בוגרים ופרחחים בו זמנית, תחרותיים וחברים בו זמנית, הם לא ידעו זאת עדיין, הם יועדו להיות לוחמים במלחמה קשה וארוכה, ורבים מהם שלמו בחייהם או בפציעות קשות ובזיכרונות מטלטלים. זה דור שחי את מלכוד 22 במלואו, את שמחת החיים ואת טירוף המלחמה, את הרצון לשוב הביתה מול החובה להילחם.

ניסיתי לשחזר, ביחד עם אבי ואחי, את 22 השנים של מיכה, ומי שיקרא את דבריו שלו, ילמד על עוצמת החיים שהייתה טבועה בו, את הרצון הטבעי לחיות את החיים, גם ליהנות וגם להתאמץ, גם להשיג הישגים וגם לצאת מקשיים, גם לחלום רחוק וגם לראות את עצמו ואת המציאות בראיה חדה, לא בלי ביקורת, אך מלאת אופטימיות.

אינני סופר, ולרוב איני מצליח לנסח במילים ומשפטים את תחושותיי, אז אני לוקח מסופר נוסף שבוודאי קרא את מחשבותי... הנה המשפט האחרון בספר עריסת חתול שכתב קורט וונגוט:

"אילו הייתי צעיר לימים הייתי כותב סיפור-פְּרָשָה של טפשות האדם. והייתי עולה על הר מקייב ושוכב לי אפרקדן והסיפור שלי כר למראשותי. והייתי נוטל מן הקרקע מעט מן הרעל הכחול-לבן שעושה בני-אדם פְּסָלִים. והייתי עושה אותי עצמי פסל, שוכב אפרקדן, מגחך גיחוך איום ומוציא לשון אתם יודעים כלפי מי".